

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ім. М. ГЛІНКИ

Кафедра «Фортепіано»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ПЕДАГОГІЧНИЙ РЕПЕРТУАР»**

Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Рівень вищої освіти	перший
Ступінь вищої освіти	бакалавр

«Фортепіано, орган»

Дніпро, 2019

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
ПІБ	Медведнікова Тетяна Олександрівна
Науковий ступінь	Кандидат мистецтвознавства
Наукове звання	доцент
Посада	завідувач кафедри «Фортепіано» Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки
Місце роботи	Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки
Адреса кафедри	м. Дніпро, вул. Ливарна, 10, каб. 408
Контакти	0959050549
Е-mail	t.medvednikova@meta.ua
Консультації	
Час	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри
Місце	Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки, м. Дніпро, вул. Ливарна, 10, каб. 408

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін та педагогічний репертуар» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Програмою навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін та педагогічний репертуар» передбачено освоєння основних напрямків удосконалювання фортепіанної педагогіки з фаху, камерного та фортепіанного ансамблів, концертмейстерської майстерності, навичок читання нот з листа, освоєння й розвиток навичок творчого використання нових, сучасних, більш досконалих систем музичної педагогіки в галузі фортепіанного мистецтва. Також закріплення отриманих теоретичних знань на практичних заняттях по методико-виконавському аналізу педагогічного репертуару та при виконанні самостійної роботи (підготовка до аудиторних занять, опрацювання розділів програми, які не викладаються на практичних заняттях).

	Години спеціалізації фортепіано
Всього годин за навчальним планом, з них:	300
Аудиторні заняття, у т.ч:	160
практичні заняття	160
Індивідуальні	-
Самостійна робота, у т.ч:	140
Форма підсумкового контролю	Залік IV с.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін та педагогічний репертуар» – комплексна професійна підготовка педагогів-музикантів до роботи у професійних навчальних закладах, а також виховання у здобувачів цінностей педагогічної професії, відповідального ставлення до неї та активізація подальшого розвитку методики викладання таких дисциплін як «Методика викладання гри на фортепіано», «Клас концертмейстерської майстерності», «Методика викладання камерного ансамблю», «Фортепіанний ансамбль», «Читання нот з листа».

Завдання предмету – оволодіння майбутніми викладачами комплексом практичних та теоретичних знань з передачі молодим музикантам професійних навичок викладання фахових дисциплін.

Методи навчання

- Методи художньої демонстрації та художнього ілюстрування, метод створення індивідуального репертуару, консультування, збирання інформації, анотації, апробація виступу..
- Дедуктивні, аналітичні, частково-пошукові, постановка проблеми, метод стильового аналізу музичного твору.
- Робота з текстами, метод емоційної драматургії, метод створення композиції, метод художнього контексту.
- Метод емоційної драматургії, метод-ототожнення, метод роздуму про музику, метод життєвих асоціацій.
- Складання плану, методи активізації самовдосконалення музично-слухацької діяльності, метод міжпредметних зв'язків, написання кваліфікаційних робіт.

Загальні компетентності –

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності

- Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.
- Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- Здатність володіти знанням базової музикознавчої, музично-педагогічної, методичної літератури та нотного репертуару.
- Здатність збирати, аналізувати та синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових та середніх музичних навчальних закладах.
- Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій, вміння організувати діяльність у професійній сфері.
- Здатність сприймати новітні концепції в сфері музичного виконавства, музикознавства, методології, музичної педагогіки та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями.

Програмні результати навчання:

- Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- Застосовувати теоретичні знання та навички в процесі педагогічної діяльності.
- Використовувати базові методи та прийоми викладання гри на інструменті / теорії, історії музики / композиції.
- Використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській, композиторській, музикознавчій та педагогічній діяльності.

Зміст розділів та тем з предмету «Методика викладання фахових дисциплін та педагогічний репертуар» розроблено відповідно до сучасного рівня наукових знань, а також з врахуванням міжпредметних зв'язків з іншими навчальними курсами.

Форми навчання:

- колективна, аудиторна (лекції, практичні заняття);
- поза аудиторні (підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях);
- індивідуальна;
- групова.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Методика викладання фахових дисциплін та педагогічний репертуар»

Модуль 1

Методика викладання фортепіанного ансамблю

Тема 1. Про специфіку жанру фортепіанного дуету

В темі розглядається гра в ансамблі, її відмінності від сольного виду музикування, специфіка та особливості. Ансамблеве виконавство як благодіючий вплив на здобувачів не лише в професійному плані, але й

формування людських якостей: почуття взаємоповаги, такту, партнерства. Історичне походження жанру фортепіанного ансамблю

Тема 2. Особливості раннього етапу розвитку жанру до кінця XVIII століття

Тема розглядає найбільш ранні з відомих дуетів, які відносяться до епохи Ренесансу у Англії. Це дуети Карлтона та Томкінса. Дует Карлтона належить до поліфонічних обробок хоральних прелюдій. Дует Томкінса – 6-ти голосна поліфонічна п'єса, за формою наближується до ричеркару. Дуети англійських композиторів є короткою інтродукцією до саме історії жанру, яка почалася майже через сто років.

Тема 3. Фортепіанний дует у творчості В. Моцарта

Тема присвячена творам Моцарта, які були написані для двох фортепіано, для двох фортепіано з оркестром, але більшість ансамблів призначались для виконання на одному інструменті у чотири руки. Центральне місце серед них належить сонатам. Майже всі дуетні твори написані для молоточкового фортепіано. Концерт для двох фортепіано з оркестром був написаний у 1780 році.

Тема 4. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів В. Моцарта

Тема 5. Нові тенденції у розвитку жанру у творчості Л. Бетховена

У темі розглядається значне явище у чотирьохручній музиці кінця XVIII – початку XIX століття – твори Л. Бетховена. Він не надавав їм великого значення. В цьому жанрі написано небагато творів: невелика соната, два цикли варіацій та три марші – сучасники «Героїчної симфонії». За прикладом Бетховена чотирьох ручні марші почали писати його учні – Черні та Рис, а також Шуберт.

Тема 6. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів Л. Бетховена

7. Фортепіанні дуети у творчості Ф. Шуберта

Тема розглядає особливу роль у розвитку фортепіанного ансамблю творів Шуберта. З ними історія жанру вступила в епоху розквіту. Ніхто із видатних музикантів не залишив такої кількості дуетних творів. Закономірним є той факт, що розквіт ансамблевого музикування припав на епоху романтизму. Від творів Шуберта пішли фантастичні цикли Шумана, варіації та вальси Брамса, «Легенди» Дворжака, мініатюри Дебюссі, п'єси Рахманінова.

Тема 8. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів Ф. Шуберта

Тема 9. Розвиток віртуозного дуетного піанізму у творчості Черні та Мендельсона

В темі розглядається велика кількість 4-х ручних творів, які належить К. Черні: ноктюрни, рондо, сонати, фантазії, варіації, марші, етюди, вправи. В них переважає оксамитова манера письма. Мендельсон написав мало оригінальних 4-х ручних творів. Серед них Анданте з варіаціями Сі-бемоль мажор op.83a та Allegro brilliant, присвячене Кларі Шуман.

Тема 10. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів Черні та Мендельсона

Тема 11. Особливості розвитку фортепіанного дуету I половини XIX століття. Р. Шуман

Тема присвячена розвитку жанру після Шуберта. Велика роль належить Р. Шуману. Він створив 5 циклів п'єс. Вплив Р. Шумана на дуетну творчість композиторів другої половини 19 століття був надзвичайно великий. Подальший розвиток жанру у творах німецьких, російських, французьких композиторів, а також музикантів молодих національних шкіл пов'язаний з перетворенням традицій Р. Шумана.

Тема 12. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів Р. Шумана

Тема 13. Розвиток фортепіанного дуету у творчості російських композиторів

В темі викладається зародження 4-х ручного ансамблю у Росії, яке відбулося наприкінці XVIII століття. Серед них можна виділити два основних жанри: варіації та сонати. Яскраву сторінку у розвиток жанру вписав учень Клементі – Дж. Фільд. Першим національним композитором який звернувся до цього жанру був М. Глінка. Продовжувачами стали – Даргомижський, Бородин, Микола Рубінштейн, Чайковський.

Тема 14. Виконавський аналіз жанру у творчості С. Рахманінова

Тема присвячена творчості Рахманінова. З молодих російських композиторів кінця 19 століття увагу цьому жанру приділив тільки Рахманінов. Грою у 4 руки Композитор займався в дитинстві, у родині Слатіних, у домі Зверева. У творах цього спрямування прослідковуються перевага циклічних форм, що свідчить про тяготіння до крупних художніх задумів.

Методика викладання дисципліни

«Читання нот з листа»

ТЕМА 1. Роль та значення навчальної дисципліни «Читання нот з листа».

В темі розглядається роль дисципліни «Читання нот з листа», яка визначається формуванням широкої сфери професійної виконавсько-художньої практики, яка для ансамблево-оркестрових музикантів постає основою академічної

мистецької діяльності. Значення дисципліни – полягає у напрацюванні особистих професійних навичок та вмінь щодо найякіснішого та швидкого виконання попередньо не відомого академічного музичного тексту.

ТЕМА 2. Специфіка розвитку навичок читання нот з листа.

Матеріалом дисципліни є спеціальний нотний матеріал, який у найбільшій мірі зумовлює розвиток навичок читання нот з листа. Основними критеріями даного матеріалу постають градації ритму, динаміки, тональностей, віртуозно-технічних складнощів, а також наявність спеціальних завдань щодо розвитку навичок транспонування. Піаніст повинен володіти високим рівнем техніки читання нот з листа. Розвиток цих навичок здійснюється систематично.

ТЕМА 3. Підбір матеріалу для читання нот з листа для студентів I-II курсів коледжу

Модуль 2

Методика викладання дисципліни «ФАХ»

Тема 1. Сутність та значення виконавського аналізу музичного твору

Тема присвячена розгляду виконавського аналізу як індивідуального аналітико-синтетичного процесу розуміння образно-сміслового змісту твору і вибору засобів для його адекватного виконавського втілення – основа інтерпретації. Виконавський аналіз як інтелектуальний процес, процес звернення до значення і функцій елементів музичного твору. Музичний образ створюється у реальному звучанні сумісними зусиллями аналітичної мислі, роботою музичного слуху, силою художнього сприйняття.

Тема 2. Проблеми формоутворення

Тема розглядає особливості та втілення виконавцем форми твору. Музична форма як сукупність мелодії, гармонії, метра, ритму, фактури, тембрів. Форма та зміст. Форма і стиль. Форма як процес розвитку засобів музичної виразності. Взаємозв'язок форми та жанру.

Тема 3. Виразне значення фактури

В темі розглядаються основні форми фактурного викладання. Гомофонний або поліфонічний склад, перевага тематично насиченого викладання або загальних форм руху, об'єм, співвідношення та регістрове положення фактурних пластів, щільність або прозорість, ступень піаністичності, співвідношення партій правої і лівої руки тощо.

Тема 4. Засоби музичної виразності: динаміка, артикуляція

Тема присвячена основним засобам музичної виразності. Динаміка як засіб виразності та засіб розкриття змісту твору. Динамічні закономірності

стилістичного порядку. Значення авторської нюансировки (на прикладах творів Моцарта, Бетховена, Шопена). Терасоподібна, контрастна, поступова, динамічний діапазон, інтонаційна мікродинаміка, динаміка вертикалі, формоутворююча функція динаміки. Володіння навичками контрастної динаміки, поступовими спадами та наростаннями звучності.

Тема 5. Виконавський ритм, темп, агогіка

У темі розглядаються ритм, темп, агогіка, як важливі засоби музичної виразності. Темпо-ритмічна характеристика твору, вибір темпу у межах певної зони значень у зв'язку з характером музики, зони строгого ритмічного пульсу та свободної в ритмічному відношенні гри. Єдність темпу як основа цілісності форми. Поняття ритмічного пульсу. Емоційний зміст пауз.

Тема 6. Аплікатура

Тема присвячена виявленню залежності аплікатури і стилю. Аплікатура і стиль: новаторство аплікатури епохи бароко (на прикладі творів Баха), аплікатура епохи класицизму (на прикладі творів Моцарта та Бетховена), аплікатура епохи романтизму та відродження аплікатурних принципів епохи бароко в творчості Шопена. Новаторство аплікатурних принципів Ліста. Аналіз авторської аплікатури як відображення художнього мислення композитора і манери його гри.

Тема 7. Педалізація

Тема розглядає основні функції педалі. Роль педалі у створенні художнього образу твору, використання системи педалей та застосування різних прийомів педалізації. Розуміння авторської педальної ідеї. Умовний характер педальних позначень на певних історичних етапах. Володіння технікою педалізації. Колористичне значення лівої педалі. Напівпедаль.

Тема 8. Сильові характеристики твору: загальні (бароко, класицизм, романтизм...) та особливі (індивідуальний стиль композитора) (семінар)

Тема 9. Й.С.Бах. Виконавські проблеми. Виконавський аналіз творів Баха

Тема присвячена стильовим особливостям клавірних творів Баха. Закони музичної риторики, символіка бахівських мотивів. Своєрідність мелодики поліфонічних творів Баха, неоднозначність тем. Жанри і форми. Поєднання органно-клавірних жанрів: капричіо, токати, фантазії та фуги. Особливості двочастинної циклічної форми (малий цикл прелюдія і fuga). Новий жанр – концерт для клавіру з оркестром. Сюїти, варіації. Поняття темперованого строю. Поліфонічний тип мислення.

Тема 10. Звуковий ідеал Моцарта та конкретні засоби його здійснення на роялі. Виконавський аналіз творів Моцарта

В темі розглядається фортепіанна творчість композитора та інтерпретація його фортепіанних творів: поняття стилю в музиці й виконанні. Динаміка гучності: партитурний (окремих) запис для партії правої і лівої рук, використання хвильової динаміки та різноманітних акцентів, залежність динамічних відтінків від форми та фактурного викладу. Фразування, артикуляція, туше, педалізація.

Тема 11. Виконавські проблеми музики Л.Бетховена. Виконавський аналіз творів Бетховена

Тема розглядає виконавський стиль композитора: звучання фортепіано, темпоритм, виконавська техніка, фактура. Виконавські вказівки Бетховена та стильові особливості виконання його фортепіанних творів: фразування. Ліги й артикуляція. Акценти, що викликані типом ритміки, конфліктним духом музики, риторичними законами інтонування. Динаміка: розширення меж фортепіанної динаміки, використання на фортепіано довгих симфонічних наростань, динамічний контраст.

Тема 12. Шопен. Виконавські проблеми. Виконавський аналіз творів

В темі розглядаються стильові особливості творів Шопена. Джерело стилю – польська національна музична традиція, фольклорні інтонації і ритми. Образний стрій. Новаторство жанрів. Танцювальні жанри: краков'як, полонез, мазурка. Інструментальна кантилена. Скрита програмність. Новаторство фактури: фортеп'яльність, широке розміщення гармоній, полімелодика, мелодійне походження фігурацій і пасажів.

Тема 13. Виконавські проблеми музики Ліста. Виконавський аналіз творів Ліста

Тема розглядає: образний стрій, програмність, новітні жанри Ф.Ліста. Особливості і новаторство формоутворення. Віртуозність і своєрідність фактурного викладення. Новітні формули фортеп'яльної техніки. Методи збагачення фортеп'янного звучання. Симфонічне трактування фортепіано. Темпоритм: еластичність, численні зміни темпу, темпові позначки автора.

Тема 14. Жанр: традиційне і нове у його трактовці (семінар)

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 5	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Денна форма навчання; нормативна частина; цикл професійної та практичної підготовки (фаховий)
	Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»	
Модулів – 2	Спеціалізація «Фортепіано, орган» Ступінь вищої освіти «Бакалавр»	Рік підготовки: 2-й
Загальна кількість годин - 300		III - VI семестри
		Практичні
		160 годин
		Самостійна робота 140 годин
		Види контролю: залік – 4 семестр

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання – 1 : 1,14.

Розподіл годин/тем за видами занять

Теми	Кількість годин		
	п.	с.	с.р.
1	2	3	4
Модуль 1 Методика викладання дисципліни «Фортепіанний ансамбль»			
Тема 1. Про специфіку жанру фортепіанного дуету	2		4
Тема 2. Особливості раннього етапу розвитку жанру до кінця XVIII століття	2		4
Тема 3. Фортепіанний дует у творчості В. Моцарта	4		4
Тема 4. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів В. Моцарта	4		4
Тема 5. Нові тенденції у розвитку жанру у творчості Л. Бетховена	4		4
Тема 6. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів Л. Бетховена	4		4
Тема 7. Фортепіанні дуети у творчості Ф. Шуберта	4		4
Тема 8. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів Ф. Шуберта	4		4
Тема 9. Розвиток віртуозного дуетного піанізму у творчості Черні та Мендельсона	2		4
Тема 10. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів Черні та Мендельсона	2		4
Тема 11. Особливості розвитку фортепіанного дуету I половини XIX століття. Р. Шуман	4		4

Тема 12. Виконавський аналіз фортепіанних дуетів Р. Шумана	4		4
Тема 13. Розвиток фортепіанного дуету в творчості російських композиторів	4		4
Тема 14. Виконавський аналіз жанру в творчості С. Рахманінова	4		4
Методика викладання дисципліни «Читання нот з листа»			
Тема 15. Роль та значення дисципліни «Читання нот з листа»	4		4
Тема 16. Специфіка розвитку навичок читання нот з листа	4		4
Тема 17. Підбір матеріалу для читання нот з листа для студентів I-II курсів коледжу	4		4
Контрольні заходи	4		
Модуль 2 Методика викладання дисципліни «ФАХ»			
Тема 1. Сутність та значення виконавського аналізу музичного твору	4		4
Тема 2. Проблеми формоутворення	4		4
Тема 3. Виразне значення фактури	4		8
Тема 4. Засоби музичної виразності: Динаміка. Артикуляція.	4		4
Тема 5. Виконавський ритм, темп, агогіка	4		10
Тема 6. Аплікатура	4		4
Тема 7. Педалізація	4		4

Тема 8. Стильові характеристики твору: загальні (бароко, класицизм, романтизм, імпресіонізм, неокласицизм і др.) та особливі (індивідуальний стиль композитора) (семінар)		4	8
Тема 9. І.С.Бах. Виконавські проблеми. Виконавський аналіз творів Баха.	8		8
Тема 10. Звуковий ідеал Моцарта та конкретні засоби його здійснення на роялі. Виконавський аналіз творів Моцарта.	12		8
Тема 11. Виконавські проблеми музики Бетховена. Виконавський аналіз творів Бетховена	12		4
Тема 12. Шопен. Виконавські проблеми. Виконавський аналіз творів Шопена	8		4
Тема 13. Виконавські проблеми музики Ліста. Виконавський аналіз творів Ліста	12		4
Тема 14. Жанр: традиційне і нове у його трактовці (семінар)		4	8
Разом	152	8	140

6. КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Порядок нарахування балів

Оцінка поточного контролю складається із оцінок, які здобувач отримує за кожну тему поточного модулю за 100-бальною шкалою. Наприкінці семестру оцінки складаються і отримана сума поділяється на кількість тем. Отримана середня кількість балів стає підсумковою оцінкою за семестр (модуль).

Під час заліку здобувач має право і можливість покращити результати відповідей за окремі теми.

Залікова оцінка

Максимальна оцінка за залік – **100 балів**.

Критерії оцінки знань і вмінь

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A

художньо-довершене, технічно-переконливе виконання програми згідно вимог навчальної дисципліни.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	82 – 89	B

виконання програми здобувачами на доброму професійному рівні без насичення процесу виконавства емоційною експресією.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	74 – 81	C

недостатнє розкриття художньо-образної змістовності у процесі виконання програми.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	64 – 73	D

виконання програми виявляє недостатнє знання нотного тексту й розуміння художньої ідеї твору.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	60 – 63	E

задовільне виконання програми, що виявляється у посередньому знанні нотного матеріалу, відсутності як часткових, так і генеральних кульмінацій у творах програми.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59	FX

виконанню бракує знання музичного тексту та логіки побудування музичних фраз.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	0 – 34	F

здобувач не в змозі виконати твори обраної програми.

Методи оцінювання

- Усний, практичний. метод емоційного сприйняття, метод аналізу інтерпретації музичного твору, композиційної цілісності, відчуття стилю та жанру, відповідності програмі, самоконтроль.
- Практичні, усні, метод стильової ідентичності, робота в ансамблі чи оркестрі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики		для заліку
90 – 100	A	5	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	4	добре	
74 – 81	C		задовільно	
64 – 73	D	3	задовільно	
60 – 63	E			
35 – 59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	--	---

7. Завдання для самостійної роботи

з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Визначити риси фактури та динаміки клавірних сонат Д. Скарлаті	5
2.	Дати оцінку виконавських засобів виразності у творах малої форми	5
3.	Провести порівняння редакцій творів Й.С. Баха: Г. Бішоф, К. Черні, Ф. Бузоні, Е. Петрі, Б. Барток на прикладі декількох Прелюдій та фуг з ДТК	4
4.	Визначити роль артикуляції у виконанні імітаційної та контрастної поліфонії	4
5.	Визначити роль Й. Гайдна в створенні форми сонатного алегро – видатного досягнення віденських класиків	4
6.	Обґрунтувати особливості стилю Ф.Куперена: зв'язок з жанрами танців, програмність, особливості фактури, мелізми	4
7.	Визначити особливості побудови форми фортепіанної сюїти	4
8.	Сформулювати особливості фортепіанного стилю Ф. Шуберта	4
9.	Зробити порівняльний аналіз 3-х голосних інтенцій Баха за формою їх побудови	4
10.	Проаналізувати особливості фактури музики епохи романтизму	4
11.	Проаналізувати форму та гармонію етюдів як засіб для полегшення їх запам'ятовування	4
12.	Провести порівняльний аналіз редакцій А. Шнабеля та Гольденвейзера на прикладі сонати Л. Бетховена №5 до мінор	3
13.	Сформулювати які завдання стоять перед виконавцем концертів Л. Бетховена	4
14.	Проаналізувати камерні твори Ф.Мендельсона:	3

	фактура, засоби виразності, коло образів на прикладі «Пісень без слів»	
15.	Сформулювати засоби удосконалення самостійної роботи учня, розвитку його критичного ставлення до свого виконання, внутрішнього слуху та уваги	4
16.	Проаналізувати діалектику об'єктивного та суб'єктивного в інтерпретації музичного твору	3
17.	Обґрунтувати важливість роботи над якістю звуку як основного засобу музичної виразності	4
18.	Сформулювати основні проблеми аутентичного виконання	3
Всього		70

. Індивідуальні завдання

- підготувати декілька п'єс з та зробити їх конструктивно-логічний аналіз з метою кращого запам'ятовування;
- підготувати декілька різнохарактерних та різножанрових творів та проаналізувати їх з точки зору використання засобів музичної виразності;
- порівняти різні редакції одного твору;
- порівняти різні виконавські інтерпретації одного твору;
- зробити порівняльний аналіз декількох творів старовинної та сучасної поліфонії;
- розробити вправи для виконання різних технічних формул;
- підготувати реферат на тему: «Інтерпретація як творчий процес. Художня інтерпретація музичних творів»;
- розробити методичні рекомендації з приводу удосконалення навичок грамотного розбору нових творів;
- підготувати доповідь на тему: «Твори контрастної поліфонії та особливості їх виконання»;
- проаналізувати особливості музичного стилю Моцарта (мелодичне багатство, складність штрихів, роль метро ритму, технічні складності, тощо);
- визначити жанрові особливості, художній зміст, види техніки та їх значення у жанрі етюдів;
- визначити особливості стилю французьких клавесиністів;
- проаналізувати особливості образного стилю та фактуру камерних фортепіанних творів Ф. Мендельсона;
- проаналізувати фактуру фортепіанних творів Ліста (на вибір). Виявити її нововведення (перерозподіл рук, нові віртуозні прийоми, тощо)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Воробкевич Т. Методика викладання гри на фортепіано. підручник. Львів: ЛДМА, 2-1. 2001. 244 с.
2. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах: Навч. Посібник. К.: Освіта України. 2009. 416 с.
3. Кашкадамова Н. фортепіанного мистецтва ХІХ ст. К.: Астон, 2006
4. Кашкадамова Н. Виконавська інтерпретація у фортепіанному мистецтві ХХ сторіччя: Підручник. Львів: КІНПАТРИ ЛТД, 2014. 344 с.
5. Любомудрова Н.А. Методика обучения игре на фортепиано: учебное пособие для вузов. М.: Издательство Юрайт. 2019. 180 с. (Серия: Авторский учебник)
6. Плохов А.В. Исполнительский анализ музыкального произведения, Ярославль, 2006
7. Спектор Б.И. Совершенствование методики обучения игре на фортепиано, учебное пособие. Изд. 2-е, доп. Минск: Белорусская государственная академия музыки. 2013.

Допоміжна

1. Айзенштадт С.А. Учитель музыки. Жизнь и творчество Карла Черни. М.: Композитор. 2010. 216 с.
2. Берченко Р. В поисках утраченного смысла: Болеслав Яворский о «Хорошо темперированном клавире». М.: КЛАССИКА-XXI. 2005.
3. Волик А.А. Пианизм как фактор музыкального стиля Ф. Шопена (на примере этюдов ор.25): магистер. Работа. Харьков, 2016.
4. Генкін А.А. Эстетические основы «чистого» пианизма в этюдах и упражнениях Карла Черни: монография. Харьков: Мачулин. 2019. 304 с.
5. Залеська М. Ференц Лист, М.: Молодая гвардия, 2016. 495 с.
6. Как исполнять Моцарта. Мастер-класс. Классика ХХІ М. 2007.
7. Кириліна Л.В. Бетховен. Жизнь и творчество: в 2 т.: Научно-издательский центр «Московская консерватория». 2009.

- 8.Кириліна Л.В. Бетховен. М.: Молодая гвардия. 2015. 495 с.
- 9.Максимов Е.И. Проблемы темпа в фортепианных произведениях Бетховена и методика их решения: Учебное пособие. МО, Щелково: Издатель Мархотин П.Ю. 2013. 62 с.
- 10.Ракул Ю.К. Мистецтво педалізації як один з основних засобів виразності фортепіанного виконавства. Одеса. 2000.

INTERNET - РЕСУРСИ

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни книжковий та нотний фонд бібліотеки Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, Дніпропетровська обласна універсальна бібліотека – www.libr.dp.ua та ресурси Internet.

Розробник: кандидат мистецтвознавства, доцент Т.О. Медведнікова

Гарант освітньої програми: проректор з навчальної роботи, кандидат мистецтвознавства, доцент С.В. Хананаєв